

Mi illik, mi nem illik?

- Az illemszabályok minden emberre egyformán vonatkoznak. Nincsenek külön illemszabályok a felnőtteknek és külön gyerekeknek.
-
- Az illemszabályok szinte minden helyzetben meghatározzák a helyes viselkedést. Ez nem jelenti azt, hogy mindig érvényesek.
 - Az illemszabályok nem törvények. Senki és semmi nem kötelez bennünket a megtartásukra.
 - Ha megszegik őket, nem vonnak felelősségre érte. Vannak azonban másféle következményei, amelyeket vállalnunk kell.

Találkozás - Köszöntés

- Köszönni, másokat üdvözölni sokféle módon lehet és kell. Máshogy kell érkezéskor és távozáskor üdvözölni az embereket. A köszönés az emberi érintkezés legmindennapibb formája. Vigyáznunk kell tehát, hogy megfelelő időben megfelelő módon köszönjünk.
- Az üdvözlés formája attól is függ, hogy kinek köszönsz, milyen napszakban.
- A köszönéshez hozzátartozhatnak még kiegészítő tevékenységek: a kézfogás, a kézcsók, a kalapemelés.

Bemutakozás

- A bemutatkozásnak, az ismerkedésnek megvannak a maga szabályai, amelyeket a közösségi élet alakított ki. Az egyik ilyen szabály, hogy az ismerkedést lehetőleg egy közös ismerős közvetíti. Akár férfivel, akár nővel akarunk megismerkedni, mindig valamelyik közös ismerősünket kérjük meg, hogy mutasson be az illetőnek. Ez gyerekeknél is így lenne illendő.
- Bemutatkozásnál illik egyenesen állni, ha ült, álljon fel - felnőtt nőkre ez nem vonatkozik -, illik a bemutatottra nézni és hangosan, érthetően a saját nevet megmondani.

Megszólítás

- A felnőttek, idősebbek megszólításakor használható a néni és a bácsi szó. Ha ismerős az illető, akkor a keresztnévét is eléteheti az előbbi szavaknak.
- A szülők és a rokonok megszólítását a család dönti el, de itt is törekedni kell az udvarias és tisztelettudó magatartásra.
- Férfi megszólítása: uram, uraim, elnök úr, hadnagy úr ...stb.
- Hölgyek megszólítása: asszonyom, hölgyem, igazgató asszony, elnök asszony stb.

Tegeződés

- A gyerekek az iskolában természetesen tegeződnek, az is természetes, hogy a felnőtt tegezi a gyereket, a pedagógus az általános iskolásokat. Amíg gyerekek vagyunk, ismeretlen felnőttet nem illik visszategezni.
- A tegeződés a felnőtt korban úgy kezdődik, hogy az egyik fél indítványozza a pertu viszonyt. Hogy melyik fél, azt nem nehéz kitalálni: az idősebb a fiatalnak, a nő a férfinak, a vezető a beosztottnak.
- A tegeződés révén bizalmas kapcsolatba kerülünk a másik személlyel. Ezt a bizalmat nagyon kell őrizni a tegeződés során is.
- Nem szabad kiprovokálni az idősebbtől, vezetőtől vagy hölgytől a tegeződést.

Társalgás

- A beszéd, a nyelv segítségével közöljük egymással mondanivalónkat. Hogy hogyan mondjuk el gondolatainkat, az sem mindegy.
- A társalgási szövegeket nem lehet könyvből megtanulni, az élet ad megfelelő helyzeteket a társalgási témákhoz.
- A társalgáshoz sokrétű műveltségre van szükség.

- Nem illik a társaságot kisajátítani - sem történeteinkkel, sem viccek előadásával.
- A fiatalabb mindig várja meg, amíg az idősebb befejezi a beszédet.
- Nem illik belevágni a másik szavába, de illik tudni a társaság tűrőképességét.
- ~~Nem illik egyfolytában cáfolni, tagadni, kétségbe vonni azt, amit mások mondanak.~~
- A társalgásban olyan témát válasszunk, amelyet mindenki ismer.
- A társalgás - lehetőleg - könnyed, de mindenekelőtt tanulságos legyen.
- A jelenlevő gyerekeket nem illik kizavarni, a jó társaság és társalgás az épülésükre szolgálhat.
- Kerüljük a felesleges idegen szavakat!
- A művelt ember legyen: türelmes, megértő és ha kell, elnéző.

Telefonálás

- A telefonálás ideje általában 3 perc. Ezen idő alatt 1-2 oldalnyi írott szövegnek megfelelő információt mondhatunk el.
- A telefonálás nem minden időpontban alkalmas. Magánlakást reggel nyolc előtt és este nyolc után nem illik hívni.
- Ha minket hívtak, megvárjuk a hívó bemutatkozását és azt, hogy kivel szeretne beszélni.
- Ezután mi is bemutatkozunk, és ha bennünket keresnek, kezdődhet a beszélgetés.
- Mindig tisztán, érthetően beszéljünk, nem túl halkán és nem túl hangosan.
- Mondandónkat a legrövidebbre fogjuk, hogy ne raboljuk mások idejét.
- A telefonálást üdvözléssel fejezzük be!

A jó megjelenés

- Nem illik mindig ugyanabban a ruhában járni. Legalább kétnaponként váltsuk a ruházatunkat.
- Fontos, hogy olyan ruhát vegyünk fel, ami megfelel a szokásos társadalmi elvárásoknak.
- Általában 18 óra utáni rendezvényekre illik alkalmi vagy a meghívón előírt ruhában megjelenni.

Az étkezés

- Fontosságához mértén illő az étkezésnek kulturált környezetet teremteni. Töltsünk el az evéssel kellemes perceket, anélkül, hogy az evés rabjaivá válnánk!

Közlekedés

- Az illemtudó utas nem tolakszik, nem tipor, nem gázol át másokon. Előre engedi azokat, akik előtte érkeztek a megállóba, előre engedi a nőket és az idősebbeket.
- Bent a járműben, ha ülőhelyünk van, felajánljuk azt a hölgyeknek, az idősebbeknek és a gyerekekkel utazóknak. Kötelezően át kell adnunk a helyet a betegeknek, a kismamáknak.
- Leszálláskor az udvariasság szabályai szerint illik a társaságunkban levő nőt vagy idősebb férfit lesegíteni.
- A villamoson és az autóbuszon nem illik szemetelni.
- Tüsszentéskor, köhögéskor mindig tartsuk kezünket, illetve zsebkendőnket a szánk elé.
- Sokan szoktak könyvet vagy újságot olvasni utazás közben, ebbe nem illik beleolvasni.

Köszönöm a figyelmet!
